

Indhold

FORORD 9

INDLEDNING 11

DEL I SKOLE OG FANTASI

KAPITEL 1 LIDT SKOLEHISTORIE 23

- En lille forhistorie: I marken og i skolen 23
- Da skolen blev til SKOLEN 32
- Da skolen blev pædagogisk 37
- Uløste problemer 49

KAPITEL 2 FANTASI OG NYSGERRIGHED 58

- Den fine, frodige fantasi 58
- Hjerner – fra bevægelse til fantasi 64
- Nysgerrighed 70
- Fantasien på egen boldgade 72
- Når fantasien kommer i skole 75

DEL II FANTASI OG NATUR

KAPITEL 3 ET UBESKREVET BLAD? 89

- Fantasi, læring og natur 89
- »Natur er noget, dyrene har« 90
- Et par argumenter for en kognitiv natur 94

**KAPITEL 4 VORES KOGNITIVE NATUR
– ET PAR TEORIER OG LIDT SKEPSIS** 99

- Det gammeldags ord »instinkt« 99
- Nativisterne 100
- Babyers biologiske bagage 102
- De evolutionære psykologer 108
- Skeptiske betragtninger 115

KAPITEL 5 FANTASIENS NATURHISTORIE 125

- Menneskets evolution: Da vi blev »omstillingsparate« 125
- To drivkræfter – to intelligensdomæner 132
- Specialister eller generalister eller både – og? 133
- Fra handling til indsigt – homo sapiens' dobbelthed 136

KAPITEL 6 AT KORTLÆGGE SIN OMVERDEN 143

- Handling, spørgsmål og svar 143
- Livsvigtige skelnekriterier 148
- Tidssvarende omverdenskort 153
- Multianvendeligt overlevelsesudstyr 158

KAPITEL 7 AT BRUGE SIT OMVERDENSKORT 160

- Den indre Hvem-Hvad-Hvor 160
- Hvad foregår der her, hvordan og hvorfor? 162
- Gamle spørgsmål i nye tider 166
- Omverdenen i sproget og i hovedet 168

KAPITEL 8 NÅR FANTASIEN BYGGER FORESTILLINGER 171

- At bygge? 171
- Basale byggematerialer 173
- Basale byggemekanismer 180
- Basale mønstre 192

KAPITEL 9 BØRNENES SPØRGSMÅL OG VIDENSKABENS VERDENSBILLEDER 198

- Spørgejorgen 198
- Naturvidenskabens spørgsmål og svar 205
- Kløften, der voksede 212

KAPITEL 10 OG SÅ KOM DER SKOLER 214

- Geary: Skolen som brobygger 214
- Hurdler 216
- Børn og videnskab 218

KAPITEL 11 FREM MOD FÆLLES VERDENSBILLEDER 225

»At sætte ord på« 225

Begrebsdannelse, bevidstgørelse og formulering 228

Ombygninger 235

Spontane måder at lære på 246

KAPITEL 12 DRIVKRÆFTER 250

At ville videre 250

Udvikling: Vi skal lige have hjernen med 252

Kognitiv konflikt: Det her rimer ikke 253

Mestring: Jeg gør, jeg kan, jeg vil forstå 254

Det sociale: De andres anerkendelse 256

Det sociale: Det frugtbare sproglige fællesskab 258

DEL III NATUR OG SKOLE

KAPITEL 13 LÆRER, ELEVER OG NATUR 269

Og hvad kan skolen så stille op med alt det her? 269

Naturlig nysgerrighed? 271

Ingredienser til gode forestillinger 275

Det selvstændige arbejde 279

Fag eller tværfag? 280

Begrebsudviklingen – godt begyndt er halvt fuldendt 283

Den helt nødvendige lærer 288

Anerkendelse for godt arbejde 291

Samtalen 293

KAPITEL 14 EN TREFASET MODEL 295

Bredde versus dybde 296

A Tale of Three Worlds 300

AFSLUTNING 316

LITTERATUR 321

NOTER 325

INDEX 329